

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

УКАЗАНИЯ

относно прилагането и тълкуването на чл. 261, ал. 1 и 2 във връзка с чл. 202 от Кодекса за застраховането.

На основание чл. 13, ал. 1, т. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор, във връзка с чл. 14, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор (КФН) и с цел въвеждането на единна и последователна практика се дават следните указания по прилагането и тълкуването на чл. 261 във връзка с чл. 202 от Кодекса за застраховането (КЗ):

Чл. 261 от КЗ гласи:

„Удостоверяване сключването на застрахователен договор

Чл. 261. (1) ***Наличието на застрахователен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите се удостоверява със застрахователна полица и знак, който се издава от Гаранционния фонд.*** Застрахователната полица по изречение първо е бланка под отчет с поредна номерация, която се отпечатва по реда, установен от Министерския съвет за отпечатване на ценни книжа.

(2) При разсрочено плащане на премия знакът по ал. 1 удостоверява и срока, за който е платена застрахователната премия.

(3) Със застраховката "Гражданска отговорност" на автомобилистите може срещу заплащане на допълнителна премия да се предостави покритие и за трети държави, участващи в системата "Зелена карта", за което застрахователят издава сертификат "Зелена карта".

Чл. 202 от КЗ урежда застрахователните правоотношения при разсрочено плащане на застрахователната премия, като на застрахователя е дадено правото да прекрати застрахователния договор, в случай че не е платена дължима вноска от застрахователната премия.

Задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е застраховка с особено голямо обществено значение, поради което законодателят е поставил допълнителни изисквания във връзка с условията по тази застраховка. Съгласно чл. 261, ал. 1 от КЗ наличието на застрахователен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се удостоверява със застрахователна полица и знак, който се издава от Гаранционния фонд. Ал. 2 на същия член предвижда, че при разсрочено плащане на премия, знакът по ал. 1 удостоверява и срока, за който е платена застрахователната премия.

Разпоредбите чл. 261, ал. 1 и ал. 2 от КЗ са императивни и с тях законодателят е създад задължение за застрахователя да удостовери срока, за който е платена застрахователната премия в случаите на разсрочено плащане на премия по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. С посочените норми законодателят изрично е предвидил и е уредил случаите, при които предсрочно се прекратява застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Специалната уредба по този вид застраховка е необходима, тъй като претенции по нея се предявяват от увредените трети лица, които не могат да разполагат с друга

информация за валидността на застрахователния договор освен посочената в полицата и върху знака.

Последното пряко кореспондира с разпоредбата на чл. 105, ал. 5 от КЗ, според която „не се допуска изискване на доказателства, с които потребителят на застрахователната услуга не може да се снабди поради съществуващи нормативни пречки или поради липсата на правна възможност за осигуряването им...”. В случая за увредените трети лица не съществува задължение, а за застрахователя няма правно основание да изисква от тях да се снабдят с разписка или друг документ, удостоверяващ плащането на премия от застрахования, с което да докажат валидността на договора. Още повече, че в българското законодателство не е предвидено друго задължение за застрахователя да издава друг документ, удостоверяващ извършено плащане.

Следователно в случаите, когато при настъпване на застрахователно събитие по застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите, датата на застрахователното събитие е в срока, отбелязан върху знака, застрахователят е императивно обвързан пред третите увредени лица от издадения от него удостоверителен документ за валидността на застраховката. Застрахователят не може да черпи права от собствената си недобросъвестност, когато, действайки в нарушение на чл. 261, ал. 1 във връзка с ал. 2 от КЗ е издал знак, удостоверяващ срок, различен от срока, за който действително е платена застрахователната премия.

Настоящите указания са приети с решение по протокол № 52 от 31.10.2007 г. на заседание на Комисията за финансов надзор.